

Ohjeita datan hyödyntämiseen

Noora Arola, Sitowise

UUMA 5 • 2026

Miksi data ratkaisee?

Ajantasainen ja yhteismitallinen tieto muuttaa materiaalivirrat päätöksenteoksi.

1. **Tunnista**
   Mitä syntyy?
2. **Arvioi**
   Soveltuvuus
3. **Kohdenna**
   Oikeaan käyttöön
4. **Seuraa**
   Mitä toteutui?

Löydettävyys

Saatavuustieto löytyy ajoissa.

Soveltuvuus

Tekninen ja ympäristökelpoisuus voidaan todentaa.

Kohtaanto

Kysyntä ja tarjonta kohtaavat paremmin.

Vaikuttavuus

Käyttöä, kuljetuksia ja hyötyjä voidaan seurata.

Ydinajatus: tieto on hyödynnettävää vasta, kun se on rakenteista, vertailukelpoista ja siirrettävissä.

Toimintamalli: tieto tarkentuu elinkaaressa

Kerää vain kerran, täydennä vaiheittain ja hyödynnä uudelleen.

1. Synty

Materiaalin perustiedot ja määräarvio

2. Arviointi

Tekniset ominaisuudet, ympäristökelpoisuus ja luvat

3. Kohdentaminen

Sopiva käyttökohde, määrä ja ajankohta

4. Toteuma

Käyttömäärä, paikka ja ajankohta takaisin tietopohjaan

Toteumatieto parantaa seuraavien hankkeiden suunnittelua ja mittareiden luotettavuutta.

Kerää vähintään nämä tiedot

Perustiedot mahdollistavat löydettävyyden. Tarkentavat tiedot mahdollistavat käytön.

1	**Tunniste ja alkuperä**	Materiaalityyppi • Syntypaikka • Sijainti • Omistaja/Haltija
2	**Määrä ja aika**	Määrä (t tai m³) • Saatavuusajankohta • Mahdollinen varastointiaika
3	**Tekninen soveltuvuus**	Koostumus • Testitulokset • Lujuus, kantavuus ja muut käyttökohteen vaatimukset
4	**Ympäristökelpoisuus ja luvat**	Käyttörajoitukset • MARA/EEJ/Ympäristölupa • Hyväksynnät
5	**Käyttökohde ja toteuma**	Kohdetyyppi • Suunniteltu/Toteutunut käyttö • Käytetty määrä • Ajankohta

Vältä vapaita tekstikenttiä silloin, kun tieto voidaan esittää koodistona, luokkana tai yksiselitteisenä arvona.

Tiedon virtaus järjestelmien välillä

Tietojen ei tarvitse sijaita yhdessä järjestelmässä, jos yhteiset rakenteet ja rajapinnat toimivat.

Suunnittelu

Ennusteet ja tietomallit

Luvat

Kelpoisuus ja hyväksynnät

Rakentaminen

Siirrot ja toteumat

YHTEINEN TIETOPOHJA

- Yhteiset käsitteet
- Pakolliset tietokentät
- Luokitukset ja yksiköt
- Koneellisesti luettava muoto
- Käyttöoikeudet ja vastuut

Markkinapaikat

Kysyntä ja tarjonta

Raportointi

Mittarit ja seuranta

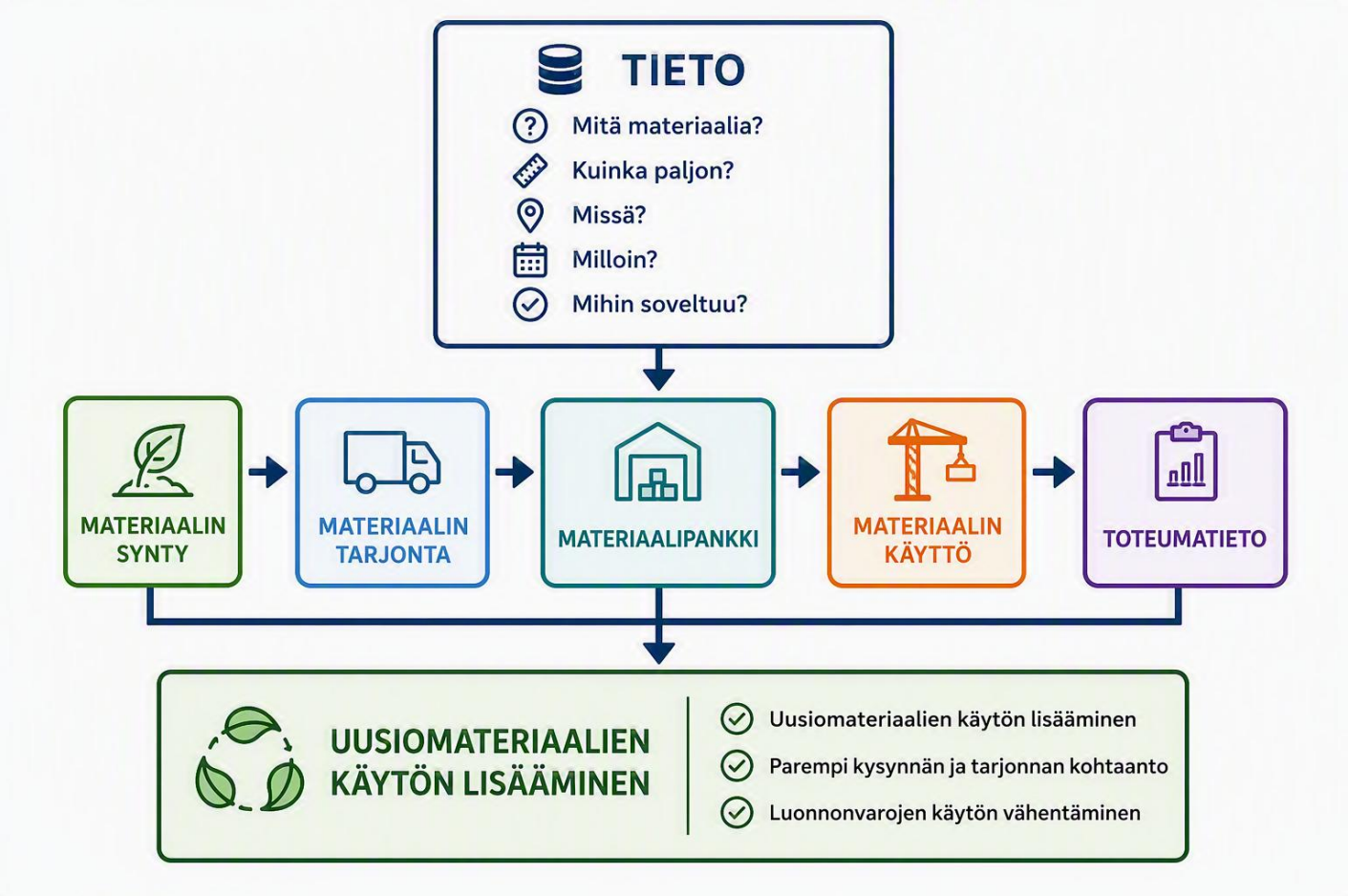
Analytiikka

Ennakointi ja optimointi

Käytännön tavoite: tieto siirtyy rajapinnoilla ilman manuaalista uudelleenluokittelua tai kopiointia.

Hyödynnä dataa kysynnän ja tarjonnan kohtaannossa

Viisi perustietoa riittää käynnistämään etsinnän: mitä, kuinka paljon, missä, milloin ja mihin soveltuu.

1. Hae Etsi tarjonta sijainnin, ajan ja materiaaliluokan mukaan.

2. Rajaa Tarkista tekninen soveltuvuus, käyttörajoitukset ja luvitus.

3. Vertaa Arvioi kuljetusmatka, saatavuus, määrä ja kustannukset.

4. Vahvista Kirjaa materiaalin kohdentaminen ja vastuuhenkilöt.

5. Palauta Päivitä toteumatieto ja poikkeamat tietopohjaan.

Näin pääset käytäntöön

Etene vaiheittain: yhteiset käytännöt ensin, integraatiot ja analytiikka niiden päälle.

NYT

Valitse pilottihanke

Sovi roolit, yhteinen luokittelu ja vähimmäistietosisältö.

SEURAAVAKSI

Vakioi ja testaa

Kytke tietovaatimukset hankintaan. Testaa tiedon kulku ja mittarit.

SKAALAA

Integroi järjestelmät

Rakenna rajapinnat ja poista manuaalinen tiedonsiirto.

VAKIINNUTA

Johda tiedolla

Hyödynnä toteumatietoa ennakoinnissa, optimoinnissa ja päätöksenteossa.

Onnistumisen ehto: tietovaatimukset viedään hankinta- ja sopimuskäytäntöihin, ei jätetä vapaaehtoiseksi lisätehtäväksi.

Kiitos!

Lisätietoja:
Noora Arola noora.arola@sitowise.com

Maamassadatan vakiointihanke: https://wiki.buildingsmart.fi/fi/RYTV-julkaisut/12_Maamassatietojen_vakiointi